

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/100/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119200221
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4119200221.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: V. B., rod. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., adresa na doručovanie K. P., n. o., so sídlom M., Q. XX, proti žalovanému: T. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. XX, zastúpený Mgr. Petrom Miklóssym, advokátom, so sídlom Vráble, Hlavná 1221, o určenie, že nehnuteľnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 11. januára 2019, č. k. 7C/2/2019-15, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) uznesením zo dňa 11.01.2019, č. k. 7C/2/2019-15, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému nakladať a disponovať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX vedenými Okresným úradom M., katastrálny odbor, pre katastrálne územie U., obec U., okres M., a to rodinný dom súp. č. XX postavený na pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - zastavená plocha a nádvorie o výmere XXX m², pozemok parcely registra „C“ parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 663 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 478 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - vinica o výmere 492 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 271 m² a pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - vinica o výmere 105 m², a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7C/2/2019.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d/, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 a § 330 ods. 1 CSP.

3. V odôvodnení uznesenia poukázal na to, že žalobkyňa sa žalobou vo veci samej domáha určenia, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX vedenými Okresným úradom M., katastrálny odbor, pre katastrálne územie U., obec U., okres M., a to rodinný dom súp. č. XX postavený na pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - zastavená plocha a nádvorie o výmere 724 m², pozemok parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 663 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 478 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - vinica o výmere 492 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 271 m² a pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - vinica o výmere 105 m² patria do BSM žalobkyne a žalovaného. Žalobu odôvodnila tým, že žalovaný je vedený ako jediný vlastníak predmetných nehnuteľností a odmieta uznať jej vlastnícke práva napriek tomu, že predmetné nehnuteľnosti nadobudol kúpnu zmluvou za trvania manželstva s tým, že na vyplatenie kúpnej ceny použil peňažné prostriedky, ktorému získal za predaj bytu v roku 2014, ktorý bol jej výlučným vlastníctvom a ktorý žalovanému darovala počas manželstva. Peniaze za predaj bytu pokryli celú kúpnu sumu za rodinný dom. Všetko vybavoval žalovaný, nedisponuje ani darovacou zmluvou a ani kúpnu zmluvou na predaj bytu a ani kúpnu zmluvou na dom. Z dôvodu násilného správania

žalovaného, ponižovania, požiadala o hospitalizáciu na psychiatrickom oddelení Fakultnej nemocnice v M., z ktorého bola prepustená 29. 11. 2018. Následne jej bolo poskytnuté ubytovanie na utajenom mieste v K. P., n. o., kde sa psychicky zotavuje. U. návrh na rozvod, konanie je vedené Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 24P/348/2018. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení odôvodnila tým, že v súčasnosti nemôže s nehnuteľnosťami disponovať. Vzhľadom na to, že ide o nehnuteľnosti nadobudnuté za trvania manželstva a zo spoločných prostriedkov bol dom rekonštruovaný, má zákonné právo na tom, aby bola bezpodielovou spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností.

4. Žalobkyňa so žalobou podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd nariadi žalovanému zákaz disponovať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX vedenými Okresným úradom M., katastrálny odbor, pre katastrálne územie U., obec U., okres M., a to rodinný dom súp. č. XX postavený na pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - zastavená plocha a nádvorie o výmere 724 m², pozemok parcely registra „C“ parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 663 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 478 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - vinica o výmere 492 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 271 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - vinica o výmere 105 m², a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, dôvodiť, že konanie vo veci samej môže trvať dlho a žalovaný má dostatok času na to, aby so spornými nehnuteľnosťami nakladal. Navyše našla na internete ponuku žalovaného na predaj predmetných nehnuteľností z 11. 12. 2018.

5. K návrhu pripojila rodný list V. B., sobášny list, výpis LV č. XXX pre kat. úz. U., návrh na rozvod, prepúšťaciu správu zo dňa 29. 11. 2018 z FN M., Psychiatrická klinika, potvrdenie o pobyte, inzerát na predaj rotavátora, inzerát na predaj domu v obci U. inzerát na predaj kladiva, inzerát na predaj zväracieho invertora, inzerát na predaj miešačky. Z výpisu LV č. XXX pre kat. úz. U. zo dňa 11. 01. 2019 vyplýva, že výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, a to rodinného domu súp. č. XX postavený na pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXX/X, pozemku parcely registra „C“ parcela č. XXX/X - zastavená plocha a nádvorie o výmere 7249 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 663 m², pozemok parcely registra „C“ parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 478 m², pozemku parcely registra „C“ parcela č. XXX/X - vinica o výmere 492 m², pozemku parcely registra „C“ parcela č. XXX/X - záhrada o výmere 271 m², pozemku parcely registra „C“ parcela č. XXX/X - vinica o výmere 105 m² je žalovaný, titul nadobudnutia Kúpna zmluva V XXXX/XX-XXX/XX. Súčasne je vyznačená plomba na základe V - 121/2019. Z inzerátu o predaji na portáli bazos.sk z 11. 12. 2018 vyplýva, že na predaj je rodinný dom v obci U. na pozemku 30 árov za kúpnu cenu 65 000 eur.

6. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobkyňa splnila zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože osvedčila potrebu neodkladne upraviť pomery medzi žalobkyňou a žalovaným a v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia listinnými dôkazmi osvedčila, že žalovaný ako vlastník predmetných nehnuteľností realizuje úkony smerujúce k ich prevodu. Z inzerátu na portáli bazos.sk vyplýva, že sporné nehnuteľnosti sú ponúkané na predaj. Z výpisu LV č. XXX pre katastrálne územie U. vyplýva, že prišlo k vyznačeniu plomby na základe V - 121/2019. Žalovaný ako vlastník teda vykonáva (faktické alebo právne) úkony smerujúce k ich prevodu. Vzhľadom k tomu, že je sporné, či predmetné nehnuteľnosti patria do BSM strán sporu, pričom táto otázka bude predmetom dokazovania v konaní vo veci samej, mal súd za preukázané, že je nevyhnutné pomery medzi stranami sporu dočasne upraviť neodkladným opatrením, ktorým sa žalovanému zakáže nakladať a disponovať s predmetnými nehnuteľnosťami.

7. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, žiadajúc odvolací súd, aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav súvisiaci s osvedčením dôvodnosti nariadeného neodkladného opatrenia neobstojí v kontexte dôkazov predložených žalovaným k odvolaniu a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Domnieva sa, že nariadenie neodkladného opatrenia je nesprávne z dôvodu, že naň nie sú splnené zákonom stanovené podmienky. Nie je daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov sporových strán, nariadenie neodkladného opatrenia nebolo osvedčené, neboli pravdivo opísané ani skutočnosti, ktoré by mali dôvodnosť a trvanie nároku žalobkyne odôvodňovať. Na to, aby neodkladné opatrenie bolo nariadené, musí byť preukázaná potreba bezodkladnej úpravy pomerov sporových strán, teda potreba na uloženie povinnosti, prostredníctvom splnenia ktorej sa predíde vzniku tvrdenej ujmy, resp. ohrozeniu

práva žalobcu, ktorý musí hodnoverne osvedčiť aj dôvodnosť a trvanie svojho nároku, ktorému má byť prostredníctvom nariadeného neodkladného opatrenia poskytnutá ochrana.

8. Zdôraznil, že žalobkyňa dňa 17. 06. 2009, teda pred uzavretím manželstva so žalovaným, previedla na žalovaného na základe darovacej zmluvy vlastnícke právo k bytu č. XX na 6. poschodí vo vchode s orientačným číslom XX bytového domu so súp. č. XXXX, a to vrátane spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 54/3126 k spoločným častiam a spoločným zariadeniam bytového domu, ktorý je zapísaný Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor, na LV č. XXXX pre katastrálne územie F.. Vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného bol povolený bývalou Správou katastra M. pod V XXXX/XX dňa 16. 07. 2009. Predmetný byt žalobkyňa krátko predtým v roku 2009 ako pôvodná nájomníčka a členka bytového družstva nadobudla na základe zmluvy o prevode vlastníctva družstevného bytu, na základe ktorej bol vklad vlastníckeho práva v prospech žalobkyne povolený bývalou Správou katastra M. pod V XXXX/XX. Žalobkyňa byt previedla na žalovaného z dôvodu, že žalovaný financoval všetky náklady (kúpnu cenu so všetkými poplatkami) spojené s nadobudnutím bytu od bytového družstva, ako aj všetky náklady spojené s bývaním v tomto byte. Poukazujúc na uvedené bol žalovaný výlučným vlastníkom predmetného bytu a stal sa ním ešte pred uzavretím manželstva so žalobkyňou (11. 09. 2009). Žalovaný byt kúpnu zmluvou z 22. 09. 2014 predal. Kúpnu zmluvou z 22. 09. 2014 následne nadobudol do výlučného vlastníctva nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX vedenými Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor, pre katastrálne územie U., obec U., okres M., a to rodinný dom súp. č. XX postavený na pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - zastavená plocha a nádvorie o výmere 724 m², pozemok parcely registra „C“ parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 663 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 478 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - vinica o výmere 492 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 271 m² a pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - vinica o výmere 105 m². Žalobkyňa súhlasila, aby uvedené nehnuteľnosti žalovaný nadobudol do svojho výlučného vlastníctva s prihliadnutím na to, že na kúpu nehnuteľností boli použité finančné prostriedky vo výlučnom vlastníctve žalovaného.

9. Vzhľadom k uvedenému je žalovaný výlučným vlastníkom sporných nehnuteľností. Nehnuteľnosti nadobudol kúpou počas trvania manželstva so žalobkyňou, pričom na ich kúpu neboli použité finančné prostriedky z bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ale finančné prostriedky z výlučného vlastníctva žalovaného. Listiny priložené k odvolaniu preukazujú pravdivosť uvedených tvrdení. Žalobkyňa teda nemohla osvedčiť dôvodnosť nároku, ktorý si uplatňuje podanou žalobou vo veci samej. Ak aj žalovaný vykonáva úkony smerujúce k prevodu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, je pritom zrejmé, že nárok žalobkyne nie je dôvodný, pretože je preukázané, že tieto nehnuteľnosti sú vo výlučnom vlastníctve žalovaného, teda na základe predložených dôkazov je nárok vo veci samej potrebné posúdiť ako zjavne nedôvodný a nie sú splnené zákonom stanovené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Navyše poznamenal, že otázka, či predmetné nehnuteľnosti patria do BSM strán sporu je prejudiciálnou otázkou, ktorú si môže a musí súd vyriešiť v konaní o vyporiadanie BSM. Na podaní osobitnej určovacej žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáha určenia, že nehnuteľnosti patria do BSM sporových strán, žalobkyňa vzhľadom k tomu, že prebieha súdne konanie o rozvod manželstva, po ktorom bude nasledovať aj konanie o vyporiadanie BSM, nemá naliehavý právny záujem. Žaloba vo veci samej by mala byť zamietnutá z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu. Žalobkyňou podaná určovacia žaloba vedie k rozmnožovaniu súdnych sporov, pričom nerieši celý obsah a rozsah právnych vzťahov strán sporu. V tomto smere poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo/1031/2009 z 3. februára 2011. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že do nehnuteľností vo výlučnom vlastníctve žalovaného bolo počas manželstva investované, tieto investície vykonávali zo spoločných prostriedkov. Uvedené však má byť zohľadnené v rámci konania o vyporiadanie BSM v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka.

10. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrila žalobkyňa, uvádzajúc, že žalovaný predostrel súdu skreslenú a nepravdivú verziu svojho príbehu. Opätovne poukázala na problematické prvé manželstvo. Žalovaný uvedené pomery poznal. Po rozvode uvedeného manželstva sa žalovaný nasťahoval k žalobkyňi do jej bytu, kde bývala aj so svojím synom. Žalovaný sa taktiež rozvádzať a s bývalou manželkou sa musel finančne vyrovnáť, čo ho zrejme poznačilo. Hoci sa im v roku 2008 narodila spoločná dcéra V. žalovaný so žalobkyňou nechcel uzavrieť manželstvo. Presviedčal ju však, aby sa ako členka bytového družstva a výlučná nájomníčka bytu usilovala o prevod vlastníctva bytu od bytového družstva, čo aj urobila a v roku 2009 sa stala výlučnou vlastníčkou bytu. Pokiaľ ide o tvrdenia žalovaného, že uhradil kúpnu cenu za byt, uvedené nie je pravda. Byt bol prevedený na základe Zmluvy o prevode

vlastníctva a družstvu sa uhrádzala len anuitná časť, ktorá s ohľadom na vek bytového domu nebola vysoká. Žalovaný ju strašil, že z dôvodu dlhov jej exmanžela prídu o strechu nad hlavou, preto mu byt obratom darovala. Žalovaný využil jej nevedomosť o právnych veciach a získal uvedený byt, na ktorý by inak nikdy nemal právny nárok. K predaju bytu žalovaný pristúpil v roku 2014, kedy sa vrátil z výkonu trestu, ktorý mu bol uložený za násilné správanie sa voči nej. Nepracoval a boli bez finančných prostriedkov, jej v práci bránil a mali existenčné problémy. Následne predal byt a kúpil lacný dom v U., prinútil ju podpísať čestné prehlásenie. Uvedený rodinný dom stál 36 000 eur, pričom žalovaný tvrdil že stál 38 000 eur. K dokumentom a peniazom nemala prístup. Po jej druhej hospitalizácii na psychiatrii začal žalovaný realizovať kroky k predaju uvedených nehnuteľností, čo ju primälo podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Nesúhlasila ani s tvrdením žalovaného, že nemá naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa domáha žalobou vo veci samej, a to s ohľadom na už opísané skutočnosti týkajúce sa s nadobudnutím nehnuteľností. iba podanou žalobou na určenie vlastníckeho práva predmetných nehnuteľností sa môže odstrániť spornosť práva a neistota v právnom vzťahu.

11. K vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižava tvrdení uvedených v podanom odvolaní. Tvrdenia žalobkyne v podanom písomnom vyjadrení sú účelové a nepravdivé. Nie je pravdou, že bol priateľom jej exmanžela, nestrašil ju exekúciou majetku pre dlhy exmanžela žalobkyne a taktiež nevyužil ani jej právnu nevedomosť za účelom získania bytu, výlučnou vlastníčkou ktorého bola žalobkyňa. V odvolaní podrobne opísal spôsob nadobudnutia jednotlivých nehnuteľností a na preukázanie svojich tvrdení predložil aj listinné dôkazy. Žalobkyňa vo vyjadrení nepoprela uvedené tvrdenia žalovaného. Žalobkyňa sa snaží svojimi tvrdeniami účelovo vzbudiť dojem o jej údajnej nevedomosti, čo však potvrdzuje, že nehntuľnosti nadobudol žalovaný tak, ako to uviedol. Vyjadrenie žalovanej neobsahuje žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by spochybňovali preukázané tvrdenia žalovaného. Zotrval aj na svojej argumentácii ohľadom nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne na podanej žalobe vo veci samej.

12. K vyjadreniu žalovaného k vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrila žalobkyňa, konštatujúc, že nebude opakovať to, čo už uviedla. Poznamenala len toľko, že jej spolunažívanie so žalovaným je poznačené násilím voči nej, za čo bol aj odsúdený na výkon trestu odňatia slobody. Správanie sa žalovaného voči nej ju priviedlo až na oddelenie psychiatrie, kde bola opakovane hospitalizovaná. Zopakovala, že žalovaný organizoval najskôr jej nadobudnutie bytu vo F., neskôr jeho prevedenie zo žalobkyne na žalovaného a následne jeho predaj. Za získané finančné prostriedky následne kúpil rodinný dom v obci U., pri ktorom nesúhlasil, aby bola žalobkyňa spoluvlastníčkou, a to aj napriek tomu, za aké prostriedky nehnuteľnosti nadobudol. Domnieva sa, že má naliehavý právny záujem na tom, aby sa predmetné nehntuľnosti žalovanému nepodarilo predat' tak, ako to plánoval. Po právoplatnom skončení konania o rozvođe sa chce domáhať zákonného vyporiadania spoločného majetku. Do pozornosti odvolacieho súdu dala aj množstvo SMS správ a telefonátov, ktorými ju žalovaný žiada, aby žalobu vzala späť, s tým, že ju vyplatí. Je presvedčená, že žalovaný tak koná z dôvodu, že si je vedomý nároku žalobkyne, ktorého sa podanou žalobou domáha. Záverom navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

13. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, preto uznesenie súdu prvej inštancie ako vo výroku vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Odvolací súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že žalobkyňa sa žalobou na určenie vlastníckeho práva, ktorú podala na Okresný súd Nitra dňa 10.01.2019, domáhala určenia, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, vedené Okresným úradom M., katastrálny odbor, pre katastrálne územie U., obec U., okres M., a to rodinný dom súp. č. XX postavený na pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - zastavená plocha a nádvorie o výmere 724 m², pozemok parcely registra „C“ parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 663 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 478 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - vinica o výmere 492 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 271 m² a pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - vinica o výmere 105 m² patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobkyne a žalovaného. Zároveň sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadala súd, aby

žalovanému uložil zákaz nakladať a disponovať s vyššie uvedenými nehnuteľnosťami, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7C/2/2019. Preskúmaním doručených listín do súdneho spisu mal súd prvej inštancie za osvedčenú potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi žalobkyňou a žalovaným, v dôsledku čoho rozhodol napadnutým uznesením tak, že neodkladné opatrenie nariadil.

15.1. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15.2. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP).

16.1. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

16.2. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP).

16.3. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

16.4. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

16.5. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

16.6. Podľa § 328 ods. 2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

16.7. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16.8. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16.9. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

17. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov, prípadne zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci prípadne ešte nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Jeho nariadenie predpokladá aspoň osvedčenie danosti práva (nároku) bez pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy, pričom zásadne neprejudikovanie práva a záujmy strán sú riešené v konaní vo veci samej. V komplexe teda platí, že nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi stranami, ak tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná, aby sa v daných právnych vzťahoch medzi stranami nevytvoril nenávratný stav a ak sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do právnych vzťahov medzi účastníkmi konania (účastník nie je obmedzený spôsobom neprimeraným povahy veci). Neodkladné opatrenia sú opatreniami s dočasným alebo trvalým charakterom, upravujú však vzťahy strán sporu iba v základnom nevyhnutnom rozsahu. Vzťahy strán sú následne v úplnom rozsahu upravené rozhodnutím v merite veci. Na nariadenie neodkladného opatrenia sú kladené požiadavky vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu. To znamená, že musí mať zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvoľe. Predbežné opatrenie

pôsobí len do budúcnosti a je predbežne vykonateľné (vykonateľnosť od jeho doručenia pred jeho právoplatnosťou).

18. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, čo je skutkový a právny stav veci, v ktorej sa má rozhodovať o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Skutkový a právny stav veci sa posudzuje podľa náležitostí návrhu vyžadovaných v § 326 CSP. Súd sa v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia vyrovná len s tými okolnosťami, ktoré vyplývajú z návrhu a z použiteľného, spravidla hmotného práva, čo súvisí aj s tým, že strany nemusia byť vypočuté a súd nie je povinný vykonávať žiadne iné dokazovanie. Význam toho, že pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, je podstatný v prípade odvolania proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd za základ svojho rozhodnutia vezme len skutkový stav a právne posúdenie, ktoré tu bolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie. Odvolací súd nemôže prihliadnuť na zmeny právneho stavu veci. Aby súd mohol vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, musí žalobca osvedčiť aspoň základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Okrem toho navrhované neodkladné opatrenie by malo byť primerané zabezpečovaniu nároku a musí byť prípustné. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na žalobcovi navrhovaného neodkladného opatrenia a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie. Neodkladné opatrenie však nemožno vydať iba na základe tvrdení žalobcu bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

19. Neodkladné opatrenie možno nariadiť len na návrh. Vecne príslušný na konanie a rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je okresný súd. Neodkladné opatrenie môže nariadiť súd pred začatím konania, počas konania a po skončení konania.

20. V zmysle čl. 51 Ústavy SR je Civilný sporový poriadok zákonom, ktorým sa akoby „premietlo“ právo na súdnu ochranu do všeobecne záväzného právneho predpisu a súčasne sa pri uplatňovaní tohto práva postupuje podľa menovaného predpisu. Ide teda o taký procesný inštitút, ktorým sa má poskytnúť dočasná ochrana strane sporu/navrhovateľovi neodkladného opatrenia a má sa zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia; vytvorí sa stav, ktorý by mal umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Neodkladné opatrenie môže mať charakter trvalej úpravy pomerov strán alebo dočasného opatrenia súdu, poskytujúce ochranu ohrozeným či porušeným právnym pomerom strán dovtedy, kým títo nepodajú žalobu vo veci samej, resp. kým súd svojím meritórnym rozhodnutím neposkytne ochranu definitívnu. Preventívno-výchovné pôsobenie predbežného opatrenia je zamerané na usmerňovanie subjektov, aby zachovávali a plnili práva či povinnosti, ktoré im vyplývajú zo zákona a iných právnych skutočností. Procesná prevencia je zameraná na to, aby sa predchádzalo riešeniu rozporov v konaní sporovom, teda aby sa zabezpečila ochrana tých práv a záujmov, ktoré by mohli byť v budúcnosti ohrozené. Inštitút predbežných opatrení má teda pertraktovať do popredia rýchle a pružné riešenie situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu, pretože po určitom čase (v dôsledku absencie aktívnej ingerencie súdu) by mohlo dôjsť k ťažko odvrátiateľnému stavu. Na druhej strane, je zrejmé, že je nutné vymedziť predpoklady jeho nariadenia, aby nedochádzalo k neprimeranému a nenapraviteľnému zásahu zas do práv žalovaného alebo tretej osoby, a tým k vytvoreniu ťažko obnoviteľného predchádzajúceho stavu.

21. Odvolací súd preskúmajúc listinné dôkazy zo súdneho spisu dospel k rovnakému právnemu záveru ako súd prvej inštancie, majúci za nedostatočne osvedčenú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia tak, ako to žiadala žalobkyňa v žalobe doručenej prvoinstančnému súdu dňa 10.01.2019, súčasťou ktorej bol aj Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom žiadala, aby súd žalovanému zakázal disponovať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX, vedenými Okresným úradom M., katastrálny odbor, pre katastrálne územie U., obec U., okres M., a to rodinný dom súp. č. XX postavený na pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - zastavená plocha a nádvorie o výmere 724 m², pozemok parcely registra „C“ parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 663 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 478 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - vinica o výmere 492 m², pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 271 m² a pozemku parcely registra

„C“ parc. č. XXXX/X - vinica o výmere 105 m², a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedenej na Okresnom súde M. pod sp. zn. 7C/2/2019.

22. Uloženie povinnosti podľa § 325 ods. 2 písm. c/ a d/ CSP je zásahom aj do vlastníckeho práva (čl. 20 ods. 4 Ústavy SR) ako aj do iných ústavou zaručených práv (nedotknuteľnosť osoby a súkromia v zmysle čl. 16 ods. 1 ústavy, právo brániť sa pred neoprávneným zásahom do rodinného, súkromného života čl. 19 ods. 2 Ústavy SR). Z tohto dôvodu je treba pred nariadením neodkladného opatrenia venovať pozornosť tomu, či uložením zákazu nakladať s vecami alebo právami nedochádza k zásahu do vlastníckych ako aj do iných práv strany sporu nad nevyhnutnú mieru, prípadne až k znemožneniu uspokojenia osobných potrieb povinnej strany ako aj plnenia povinnosti voči protistrane, ktorá podala návrh na neodkladné opatrenie alebo voči tretím osobám. Obsahom neodkladného opatrenia sa nesmie neprimerane zasiahnuť do základných práv a slobôd garantovaných Ústavou SR a Listinou základných práv a slobôd (Ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), ktorá je súčasťou Ústavného poriadku SR, ako aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd (uvedený v Zbierke zákonov SR oznámením pod č. 209/1992 Zb. a zák. č. 102/1999 Z. z.). Pokiaľ je navrhované neodkladné opatrenie svojim dopadom neprimerane, tvrdnému zásahu do práv žalobkyne, resp. pokiaľ neprimeraným spôsobom zasahuje do práv dotknutej strany, teda ak by protistrana bola obmedzená spôsobom neprimeraným k povahe veci, takémuto návrhu nemožno vyhovieť pre prekročenie medzí určených predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia.

23.1. Zákon predpokladá iba dva dôvody na uplatnenie tejto formy procesného zabezpečenia, a to jednak potrebu bezodkladne upraviť pomery a jednak obavu, že exekúcia bude ohrozená; ich vzájomná kumulácia nie je vylúčená (uznesenie Ústavného súdu SR zo 16. mája 2018, sp. zn. I. ÚS 160/2018).

23.2. Odvolací súd sa v predmetnej veci stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že navrhovanému neodkladnému opatreniu bolo potrebné vyhovieť, a to z dôvodu bezodkladnej úpravy pomerov, pričom žalobkyňa osvedčila naliehavosť a nutnosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia, a to najmä vzhľadom na preukázanie nebezpečenstva reálnej a bezprostredne hroziacej ujmy. Keďže nehnuteľnosti podľa tvrdenia žalobkyne patria do bezpodielového spoluvlastníctva oboch strán sporu, kým nedôjde k dohode alebo k súdnemu rozhodnutiu o vyporiadaní spoločného majetku, prípadne k spôsobu určenia užívania veci súdom, spravuje sa výkon vlastníckych práv strán konania ustanoveniami o bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. V prípade vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov sú obaja manželia úplnými vlastníkmi veci, v danom prípade nehnuteľností (rodinného domu a pozemkov), pričom vlastnícke právo jedného je obmedzené vlastníckym právom druhého. Obaja manželia majú právo užívať predmetné nehnuteľnosti spoločne, rovnako ako aj spoločne uhrádzať náklady spojené s ich užívaním a udržiavaním (§ 144 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom k uvedenému je nevyhnutne potrebné, aby nariadenie neodkladného opatrenia bolo odôvodnené vážnymi okolnosťami, v dôsledku ktorých možno druhému z manželov, teda tomu, voči ktorému nariadené neodkladné opatrenie má smerovať, zakázať disponovať s predmetnom jeho vlastníctva a takýmto spôsobom obmedziť jeho dispozíciu s majetkom. Nie je v súlade so zákonom stav, keď jeden z manželov obmedzuje, resp. vylučuje druhého z manželov z možnosti užívať spoločný predmet bezpodielového spoluvlastníctva, preto takéto rozhodnutie súdu musí vychádzať zo závažných dôvodov osvedčených v tomto prípade žalobkyňou.

24. V predmetnej veci bolo nad mieru všetkých pochybností preukázané, že žalovaný vykonáva faktické a právne úkony smerujúce k prevodu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, a to vychádzajúc z inzerátu na predaj rodinného domu spolu s pozemkom na portáli bazos.sk a taktiež aj zo zápisu plomby na LV č. XXX pre katastrálne územie U. na základe V-XXX/XXXX. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa by mohla utpieť ujmu na svojich právach v súvislosti s nehnuteľnosťami, o ktorých tvrdí, že patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, žalobkyne a žalovaného, domnievajúc sa pritom, že s ohľadom na vzťahy medzi nimi by sa svojich práv v prípade predaja nehnuteľností nedomohla. Žalobu ako aj Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia chronologicky odôvodnila s poukazom na spôsob nadobudnutia nehnuteľností žalovaným, ako aj tým, že hoci žalovaný tieto nehnuteľnosti nadobudol za trvania manželstva do výlučného vlastníctva, do nehnuteľností sa investovali aj ich spoločné prostriedky, na náhradu ktorých má zákonný nárok. Predajom nehnuteľností žalovaným v čase, kedy žalobkyňa nemá reálny dosah na predmet ich bezpodielového spoluvlastníctva (žalobkyňa sa po hospitalizácii na Psychiatrickom oddelení Fakultnej nemocnice v M. nachádza v K. P., n. o.) by jej hrozila ťažko napravitelná ujma. Žalobkyňa okrem iného svoje tvrdenia preukázala aj priloženými listinnými dôkazmi.

25. Pokiaľ ide o námietky žalovaného uvedené v odvolaní, odvolací súd dospel k záveru, že odvolateľom tvrdené skutočnosti budú predmetom konania vo veci samej, v ktorom súd zohľadní všetky okolnosti

rozhodujúce pre posúdenie a určenie, či sporné nehnuteľnosti patria do BSM strán sporu. Ďalšie námietky žalovaného v súvislosti so skúmaním existencie naliehavého právneho záujmu na strane žalobkyne ako základného predpokladu úspešnosti v konaní vo veci samej, predmetom ktorého je určenie určitej skutočnosti, by v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia prekročilo rozsah dokazovania súdu, preto sa odvolací súd v tomto štádiu konania uvedenými skutočnosťami nezaoberal. Odvolací súd sa obmedzil len na posúdenie skutočnosti, či sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako ho žalobkyňa žiadala nariadiť, a to či je daná dočasná potreba úpravy vzťahov medzi stranami sporu a či navrhovateľ neodkladného opatrenia, v tomto prípade žalobkyňa, tvrdené skutočnosti osvedčila.

26. Odvolací súd pripúšťa, že aj vzťahy medzi manželmi možno upraviť neodkladným opatrením, treba však rešpektovať zásadu rovnoprávného postavenia oboch strán sporu pri nadobúdaní, disponovaní ako aj užívaní spoločného majetku, hoci spravidla nemožno nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by jeden z manželov bol úplne alebo dočasne vyradený z užívania vecí ohľadom na dôsledky takéhoto neodkladného opatrenia, prípadne by mu bolo zakázané s majetkom patriacim do BSM zakázané disponovať. Žalobkyni preto nemožno uprieť možnosť domáhať sa dočasnej úpravy pomerov strán neodkladným opatrením, ktorým by bolo dočasne zakázané žalovanému nakladať a disponovať s nehnuteľnosťami, pri ktorých je sporné, či patria, resp. nepatria do masy BSM, a to do času, kým sa rozhodnutím vo veci samej nerozhodne o určení, či nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu, a to najmä za predpokladu, že žalovaný vykonáva úkony smerujúce k prevodu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. Odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa osvedčila splnenie zákonných podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia a zdôrazňuje, že skutočnosti týkajúce sa určenia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam v súvislosti s určením, či tieto nehnuteľnosti patria do BSM strán sporu budú predmetom dokazovania vo veci samej, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

27.1. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodol, keďže v zmysle § 262 ods. 1, 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

27.2. K trovám konania odvolací súd dodáva, že keďže rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spravidla nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, čo je aj tento posudzovaný prípad, v súlade s § 262 ods. 1 CSP súd o nároku na náhradu trov konania nerozhoduje. S otázkou trov konania a ich náhrady sa následne prvoinštančný súd vysporiada až v rozhodnutí vo veci samej, prípadne v inom rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Výnimku predstavuje iba neodkladné opatrenie, ktoré procesne konzumuje vec samu a ktoré nie je viazané na meritórne rozhodnutie. Takýmto rozhodnutím je neodkladné opatrenie nariadené po skončení konania vo veci samej a neodkladné opatrenie nariadené pred začatím konania, ktoré nie je a nemá byť nasledované žalobou, teda pri ktorom v zmysle § 336 ods. 1 CSP neuloží navrhovateľovi neodkladného opatrenia povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej.

28. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).